

MARKARÅDET

Vår referanse

Markasekretariat

Vår dato

Kristin Lugg

Protokoll

Tid: 25.10.2024. klokken 09:30 – 10:30**Sted:** Teams**Stemmeberettigede til stede:**

Instans	Navn	Rolle
Nannestad, Gjerdrum, Nittedal, Lørenskog og Rælingen	Rune Winum	Leder
Oslo og Omland Friluftsråd	Hans-Petter Aas	Nestleder
Oslo kommune	Martha grønning	Vara
Nordre Follo og Enebakk	Cecilie Dahl-Jørgensen Pind	Medlem
Asker og Bærum	Lene Conradi	Medlem
Ringerike, Lier og Hole	Syver Leivestad	Medlem
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Rita Gundersen	Medlem
Den Norske Turistforening Oslo og Omegn	Dag Olav Brækkan	Vara
Norges Jeger- og Fiskeforbund	Inger Elisabeth Tveide	Medlem
Oslo Idrettskrets	Magne Brekke	Medlem
Viken Idrettskrets	Ingunn Hensel	Medlem
Norges Skogeierforbund	Helge Lindstad	Medlem
Norskog	Carl Gustav Rye-Florentz	Varamedlem
Norges Bondelag	Anja Marie Jahr	Medlem
Representant for velforeningene	Tore Faller	Medlem
Interessegruppe for hytteiere i Marka	Torgny Hasås	Medlem

Forfall: Skiforeningen
Forfall med vara:
Observatører: Ingerid Helseth (Interessegruppe for hytteeiere i Marka), Christopher Leiknes (Enebakk), Gro Koppen (Oslo kommune)
Referent: Kristin Lugg
Møteleder: Rune Winum

Sak 1 Felles høringsuttalelse til forslag om endringer i Markaloven fra Markarådet

Rådet er delt på alternativene som er aktuelle angående motorferdsel. Det foreslås å ta standpunktet om hvilket alternativ Markarådet støtter ut av felles høringsuttalelse, men at vi lar presiseringene om hva som er viktig å ivareta knyttet til motorferdsel i Marka stå undet avsnittet om § 10.

Vedtak:

Enstemmig tilslutning til å sende felles høringsuttalelse med endringer nevnt over.

Innspill:

Martha Grønning	Rita Gundersen
Gro Koppen	Hans-Petter Aas
Lene Conradi	Dag Olav Brækkan
Anja Marie Jahr	Cecilie Dahl-Jørgensen Pind
Torgny Hasås	Ingunn Hensel
Carl Gustaf Rye-Florentz	Helge Lindstad

Vedlegg:

Utkast og endelig høringsuttalelse til forslag om endringer i Markaloven fra Markarådet.

Aktuelle saker:

Innspill til aktuelle saker for neste møte må sendes til sekretær på e-post markasekretariat@statsforvalteren.no i god tid før neste møte i Arbeidsutvalget.

Markarådets medlemmer må gi tilbakemelding på dokumentet innen onsdag 23.10 kl. 1500 slik at vi i AU for muligheter til å bearbeide et revidert utkast til møtet i Markarådet den 25.10.

Høringsvar fra Markarådet

Klima og miljødepartementet har sendt ut forslag til ny Markalov på høring. Markarådet ser positivt på at Markaloven får en gjennomgang av lovteksten for å klargjøre enkelte uklare bestemmelser i dagens lovtekst, og å bringe lovteksten mer i tråd med forvaltningspraksis og gjeldende rett.

Markarådet mener det er viktig at forvaltningens avgjørelser om hva som kan tillates av tiltak i marka, følger en forutsigbar og lik praksis i alle markakommunene og alltid er i tråd med markalovens formål.

Markarådet er glad for departementets initiativ og mener høringsnotatet vitner om grundig arbeid.

Markarådet kan i hovedsak slutte seg til forslagene når det gjelder følgende paragrafer:

§§ 2 Stedlig og saklig virkeområde, 3 Myndigheter etter loven, 4 Arealformål, 5 Forbud mot bygge – og anleggstiltak, 6 Unntak for tiltak i kommunale eller statlige planer i Marka, 7 Behandling av kommunale og statlige planer i Marka, 10 Motorferdsel, 15 Dispensasjon, 16 Klage, 17 Tilsyn og kontroll og 19 Tvangsmulkt.

§§ 2, 3, 5, 6, 10, 14, 15 og 17a) kommenteres nedenfor.

I § 14 er det ulike oppfatninger blant Rådets medlemmer og Rådet velger derfor ikke å uttale seg om denne.

Rådet er kjent med at det vil sendes inn separate høringsinnspill fra flere av medlemmene.

Kommentarer til endringer i de enkelte paragrafer med unntak av § 14:

§ 2 Stedlig og saklig virkeområde.

Markarådet støtter endringsforslaget som presiserer at visse konsesjonspliktige energitiltak er unntatt fra loven. Rådet vil imidlertid understreke at kraftledninger og andre energitiltak gjør betydelig inngrep i landskapet. Det er viktig at myndighetene før de eventuelt gir tillatelse etter energiloven og annet regelverk, som disse tiltakene skal vurderes etter, tar hensyn til Markas verdi som natur – og friluftsområde for en stor del av landets befolkning.

Markarådets medlemmer må gi tilbakemelding på dokumentet innen onsdag 23.10 kl. 1500 slik at vi i AU for muligheter til å bearbeide et revidert utkast til møtet i Markarådet den 25.10.

§ 3 Myndigheter etter loven

Etter § 3 annet ledd i forslaget kan Kongen i forskrift tildele kommunen eller fylkeskommunen myndighet etter nærmere bestemmelser i eller i medhold av loven.

Markarådet merker seg at departementet foreslår å tildele myndighet gjennom forskrift og ikke delegere myndighet til kommunene. Rådet tar dette som signal til at departementet kan gi kommunene bindende føringer enten gjennom forskrift eller i rundskriv, om hvordan de skal utøve sin tildelte myndighet. Det kan for eksempel være om behandlingen av dispensasjonssøknader eller søknader om opparbeiding av løyper. Det er viktig med lik forvaltningspraksis og forutsigbarhet, jf. våre overordnede merknader i innledningen til dette høringssvaret.

§ 5 Forbud mot bygg – og anleggstiltak.

Departementet foreslår å gi en definisjon av «*bygge- og anleggstiltak*» i § 5 første ledd, som i stor grad sammenfaller med opplistingen av tiltak som omfattes av byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven, jf. pbl. § 20-1. Videre foreslår departementet å liste opp enkelte tiltak i § 5 annet ledd som skal unntas fra forbudet.

Markarådet synes i hovedsak at dette er et godt grep. Opplistingen gjør det lettere å se hva som omfattes av markalovens byggeforbud, slik at loven blir mer brukervennlig. Samtidig spares en del byråkrati ved at noen helt enkle tiltak på hytter o.l. som ikke er i strid med markalovens formål, ikke lenger er avhengig av dispensasjon for å kunne gjennomføres.

§ 6 Unntak for tiltak i kommunale og statlige planer

Markarådet støtter at loven får en *uttømmende liste* over hvilke tiltak kommunale eller statlige planer kan åpne for i Marka. Dette vil være en klar forbedring sammenlignet med dagens lov.

§ 10 Motorferdsel.

Av de to alternativer departementet har foreslått, vil Markarådet anbefale *alternativ 2*. Akkurat som for § 5 blir loven mer brukervennlig dersom de tillatte tiltak listes opp i loven, og brukerne ikke må slå opp i annet regelverk. Markas særlige betydning som

Markarådets medlemmer må gi tilbakemelding på dokumentet innen onsdag 23.10 kl. 1500 slik at vi i AU for muligheter til å bearbeide et revidert utkast til møtet i Markarådet den 25.10.

friluftsområde for en så stor befolkning, gjør det nødvendig med særlige hensyn når det gjelder motorisert ferdsel. Forholdene som kan gjøre seg gjeldende her er derfor nødvendigvis ikke tilsvarende som i andre utmarksområder i Norge. Dette tilsier at markalovens regler om motorferdsel bør stå på egne ben, uavhengig av motorferdselsloven.

Rådet støtter høringsforslaget i *bokstav i* om vedlikehold, anlegg og utvidelse av løyper som er godkjent etter denne lov. Rådet legger til grunn at bestemmelsen gjelder både sommer- og vinterløyper. Vi anbefaler å heller benytte begrepene *stier, løyper og turveger*, slik at alle typer ferdselsårer for friluftslivet er inkludert.

Rådet støtter også den nye *bokstav j* om «*preparering av skiløyper ...*». Vi merker oss formuleringen i forarbeidene om at endringen «*klargjør ... at preparering av skiløyper er tillatt uten søknad*».

§ 15 Dispensasjon.

Departementet foreslår å oppheve dagens bestemmelse om at kommunene ikke kan gi dispensasjon dersom statlig eller regional myndighet har uttalt seg mot at dette blir gitt. I stedet heter det at kommunene skal «legge særlig vekt på uttalelse fra direkte berørt statlig eller regional myndighet.

Som fremhevet i innledningen til dette høringssvaret er det viktig at kommunenes praksis er lik og forutsigbar. Markarådet vil derfor understreke at en kommune bør ha svært tungtveiende grunner for å fravike uttalelser fra direkte berørt statlig eller regional myndighet. Men vi utelukker ikke at slike grunner kan foreligge i unntakstilfeller.

§ 17a) Tilsyn og kontroll

Markarådet støtter forslaget om at kommunene skal ha plikt til å forfølge overtredelser av markaloven eller bestemmelser gitt i medhold av denne loven.

Til
Klima og miljødepartementet

Kopi til
Markarådets medlemmer
Faste kopimottakere

Høringsvar fra Markarådet - forslag til endringer i markaloven

Klima og miljødepartementet har sendt ut forslag til ny Markalov på høring. Markarådet har i møtet 25.10.2024 avgitt følgende uttalelse til verneforslaget:

Markarådet ser positivt på at Markaloven får en gjennomgang av lovteksten for å klargjøre enkelte uklare bestemmelser i dagens lovtekst, og å bringe lovteksten mer i tråd med forvaltningspraksis og gjeldende rett.

Markarådet mener det er viktig at forvaltningens avgjørelser om hva som kan tillates av tiltak i marka, følger en forutsigbar og lik praksis i alle markakommunene og alltid er i tråd med markalovens formål.

Markarådet er glad for departementets initiativ og mener høringsnotatet vitner om grundig arbeid.

Markarådet kan i hovedsak slutte seg til forslagene når det gjelder følgende paragrafer:

§§ 2 Stedlig og saklig virkeområde, 3 Myndigheter etter loven, 4 Arealformål, 5 Forbud mot bygge – og anleggstiltak, 6 Unntak for tiltak i kommunale eller statlige planer i Marka, 7 Behandling av kommunale og statlige planer i Marka, 10 Motorferdsel, 15 Dispensasjon, 16 Klage, 17 Tilsyn og kontroll og 19 Tvangsmulkt.

§§ 2, 3, 5, 6, 10, 14, 15 og 17a) kommenteres nedenfor.

I § 14 er det ulike oppfatninger blant Rådets medlemmer og Rådet velger derfor ikke å uttale seg om denne.

Rådet er kjent med at det vil sendes inn separate høringsinnspill fra flere av medlemmene.

Kommentarer til endringer i de enkelte paragrafer med unntak av § 14:

§ 2 Stedlig og saklig virkeområde

Markarådet støtter endringsforslaget som presiserer at visse konsesjonspliktige energiltak er unntatt fra loven. Rådet vil imidlertid understreke at kraftledninger og andre energiltak gjør betydelig inngrep i landskapet. Det er viktig at myndighetene før de eventuelt gir tillatelse etter energiloven og annet regelverk, som disse tiltakene skal vurderes etter, tar hensyn til Markas verdi som natur – og friluftsområde for en stor del av landets befolkning.

§ 3 Myndigheter etter loven

Etter § 3 annet ledd i forslaget kan Kongen i forskrift tildele kommunen eller fylkeskommunen myndighet etter nærmere bestemmelser i eller i medhold av loven.

Markarådet merker seg at departementet foreslår å tildele myndighet gjennom forskrift og ikke delegerer myndighet til kommunene. Rådet tar dette som signal til at departementet kan gi kommunene bindende føringer enten gjennom forskrift eller i rundskriv, om hvordan de skal utøve sin tildelte myndighet. Det kan for eksempel være om behandlingen av dispensasjonssøknader eller søknader om opparbeiding av løyper. Det er viktig med lik forvaltningspraksis og forutsigbarhet, jf. våre overordnede merknader i innledningen til dette høringssvaret.

§ 5 Forbud mot bygg – og anleggstiltak

Departementet foreslår å gi en definisjon av «*bygge- og anleggstiltak*» i § 5 første ledd, som i stor grad sammenfaller med opplistingen av tiltak som omfattes av byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven, jf. pbl. § 20-1. Videre foreslår departementet å liste opp enkelte tiltak i § 5 annet ledd som skal unntas fra forbudet.

Markarådet synes i hovedsak at dette er et godt grep. Opplistingen gjør det lettere å se hva som omfattes av markalovens byggeforbud, slik at loven blir mer brukervennlig. Samtidig spares en del byråkrati ved at noen helt enkle tiltak på hytter o.l. som ikke er i strid med markalovens formål, ikke lenger er avhengig av dispensasjon for å kunne gjennomføres.

§ 6 Unntak for tiltak i kommunale og statlige planer

Markarådet støtter at loven får en *uttømmende liste* over hvilke tiltak kommunale eller statlige planer kan åpne for i Marka. Dette vil være en klar forbedring sammenlignet med dagens lov.

§ 10 Motorferdsel

Markarådet tar ikke stilling til alternativ 1 eller 2 i spørsmålet om motorferdsel i Marka. Rådet vil imidlertid presisere at det eventuelt i ny motorferdselslov innarbeides bestemmelser som ivaretar de særlige hensynene i Marka. Det er viktig å unngå at eksempelvis Skiforeningen og DNT-OO vil måtte søke 18 kommuner om tillatelse til preparering og vedlikehold av løyper, stier og turveier. Det vises også til i) og j) i alternativ 2 i forslaget fra KLD og Retningslinjer for saksbehandling av stier og løyper i Marka.

§ 15 Dispensasjon

Departementet foreslår å oppheve dagens bestemmelse om at kommunene ikke kan gi dispensasjon dersom statlig eller regional myndighet har uttalt seg mot at dette blir gitt. I stedet heter det at kommunene skal «legge særlig vekt på uttalelse fra direkte berørt statlig eller regional myndighet.

Som fremhevet i innledningen til dette høringssvaret er det viktig at kommunenes praksis er lik og forutsigbar. Markarådet vil derfor understreke at en kommune bør ha svært tungtveiende grunner for å fravike uttalelser fra direkte berørt statlig eller regional myndighet. Men vi utelukker ikke at slike grunner kan foreligge i unntakstilfeller.

§ 17a) Tilsyn og kontroll

Markarådet støtter forslaget om at kommunene skal ha plikt til å forfølge overtredelser av markaloven eller bestemmelser gitt i medhold av denne loven.